

บทนำ

เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่พัฒนาการทั้งสภาพร่างกายและสมองอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เป็นผลทำให้มนุษย์รู้จักหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาตามลำดับ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคมมนุษย์ได้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้แก้ไขปัญหาของสังคมอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะเมื่อสังคมมนุษย์มีความซับซ้อนมากขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ของสังคมก็มากขึ้นตามมาทำให้มนุษย์หาวิธีการแก้ไข ซึ่งกฎหมายก็เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมดังกล่าว และกฎหมายรัฐธรรมนูญก็เช่นกัน มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อใช้แก้ไขปัญหาของสังคมด้วย

กฎหมายรัฐธรรมนูญในความหมายปัจจุบันเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อประมาณสองร้อยปีเศษที่ผ่านมา แต่ก่อนหน้านั้นยังไม่เคยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญในความหมายนี้ ทั้งนี้เนื่องมาจากในยุคเริ่มแรกการปกครองยังไม่มี ความซับซ้อน ฉะนั้นกฎเกณฑ์ต่าง ๆ จึงอยู่ที่ผู้ปกครองเป็นผู้กำหนด ต่อมาเมื่อสังคมขยายใหญ่ขึ้น มีความซับซ้อนมากขึ้นทำให้เกิดระบบ ระเบียบของสังคมมากขึ้นตามมา และการใช้อำนาจของผู้ปกครองทำให้เกิดการกดขี่และเอาเปรียบมากขึ้นตามลำดับ ขณะเดียวกันมนุษย์ก็พัฒนาขึ้นในทุกด้าน ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ เป็นผลของการเกิดหลักการปกครองใหม่เรียกว่า "ระบอบประชาธิปไตย"

หลักการปกครองของระบอบประชาธิปไตยมีหลักการสำคัญคือผู้ถูกปกครองเป็นผู้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้ผู้ปกครองเป็นผู้ปฏิบัติ

อีกทั้งยังสามารถควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้ปกครองได้ด้วย ซึ่งหลักการดังกล่าวเริ่มจากหลักการแบ่งแยกอำนาจการปกครองเป็น อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ การแบ่งแยก อำนาจดังกล่าวมีจุดประสงค์ในการแก้ไขการใช้อำนาจที่เอาเปรียบของผู้ ปกครอง โดยใช้หลักการถ่วงดุลย์อำนาจระหว่างอำนาจทั้งสามดังกล่าว

หลักการแบ่งแยกอำนาจถูกนำไปเขียนเป็นแนวทางในการปกครอง ประเทศของอเมริกา ซึ่งต่อมาเรียกว่ารัฐธรรมนูญ ถือเป็นกฎหมายสูงสุด ที่ใช้เป็นแนวทางในการปกครองประเทศ และในเนื้อหาของรัฐธรรมนูญ บัญญัติเกี่ยวกับที่มาของอำนาจ การใช้อำนาจ และการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจในการปกครองประเทศ ซึ่งได้ประกาศใช้ในปี ค.ศ. 1788 ถือว่าเป็นจุดกำเนิดของระบอบประชาธิปไตยปัจจุบัน

หลังจากอเมริกาได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดให้เป็นแนวทางในการปกครองประเทศแล้วในปีถัดมา ค.ศ. 1789 ประเทศฝรั่งเศสได้ปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิ ราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตย และประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นแนวทางใน การปกครองประเทศในปี ค.ศ. 1791 โดยยึดหลักการเช่นเดียวกับอเมริกา

ในส่วนของประเทศอังกฤษได้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงการปกครอง มาตามลำดับ โดยไม่มีการปฏิวัติหรือใช้กำลังอย่างรุนแรงในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นผลทำให้การเปลี่ยนแปลงจากระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยเป็นไปอย่างช้า ๆ จน กลายเป็นประเพณี ฉะนั้นหลักในการปกครองประเทศของอังกฤษจึงยึดถือ

ประเพณีเป็นหลักในการปกครอง จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าประเทศอังกฤษนั้น มีรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรเช่นประเทศอื่น ๆ

จากการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยของประเทศฝรั่งเศส อังกฤษ ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปเปลี่ยนแปลงการปกครองตามไปด้วยในเวลา ต่อ ๆ มา และประเทศไทยได้รับเอาระบอบการปกครองดังกล่าวมาใช้ในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2475 หรือปี ค.ศ. 1932 ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรก เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475 และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญมาแล้วทั้งสิ้น 16 ฉบับ ถึงฉบับปัจจุบัน ประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.